

Fokusirati se na vode, zaštitu prirode i upravljanja otpadom

Podgorica (MINA) – 12. februar 2017.godine

Crna Gora je napredovala u usklađivanju zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije EU u oblasti životne sredine, ali je potrebno fokusirati se na sektore voda, zaštitu prirode i upravljanja otpadom, smatra portparol Evropske komisije EK za životnu sredinu, pomorstvo i ribarstvo, Enriko Brivio.

Brivio je kazao je da je u proteklih nekoliko godina, Crna Gora ostvarila napredak u daljem usklađivanju politika i zakonodavstva s pravnom tekovinom EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, iako su dodatni napori i dalje neophodni.

„Sada bi se trebalo fokusirati na sprovođenje reformi, naročito u sektorima voda, zaštite prirode i upravljanja otpadom, kako bi konkretne koristi postale vidljive“, rekao je Brivio.

On je pojasnio da to zahtijeva i ulaganja, i da EU podržava napore Crne Gore na tom polju sa preko 37 miliona eura opredijeljenih za sektor životne sredine u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć za period 2014-2020.

„Samo u 2016. godini, Komisija je odobrila 16 miliona eura podrške sektoru životne sredine u cilju poboljšanja kvaliteta vazduha i vode, promovisanja upravljanja otpadom i reciklaže, kao i za borbu protiv klimatskih promjena“, precizirao je Brivio.

Na pitanje kada očekuje da Crna Gora otvoriti poglavlje 27, Brivio je rekao da su države članice EU postigle dogovor 2013. godine da Poglavlje o zaštiti životne sredine i klimatskim promjenama bude otvoreno kada Vlada pripremi Strategiju i Akcioni plan za tu oblast, koji su zvanično usvojeni u julu prošle godine.

„Države članice trenutno u Savjetu razmatraju ocjenu o ispunjenju ovog mjerila za otvaranje. Budući da otvaranje svakog pregovaračkog poglavlja zahtijeva jednoglasnu odluku država članica, postizanje ovog dogovora odrediće napredak na ovom polju“, pojasnio je Brivio.

On je kazao da je posao na tom složenom poglavlju započet i da bi ga trebalo intenzivirati.

„Implementacija Strategije i akcionog plana u oblasti životne sredine i klimatskih promjena obezbijediće okvir za reforme od kojih će građani Crne Gore imati koristi“, poručio je Brivio.

Upitan koje su preporuke EU, na koji način treba riješiti pitanje upravljanja otpadom, on je ukazao da otpad predstavlja važan dio cirkularne ekonomije.

Prema njegovim riječima, ponovna upotreba, reciklaža i ponovno iskorišćavanje pretvaraju otpad u vrijedan sekundarni materijal, čime se omogućava zatvaranje kruga upotrebe resursa.

Brivio ističe da je jedan od najvažnijih instrumenata u zakonodavstvu kojim se regulišu pitanja otpada, a čiji je cilj vraćanje otpada u ekonomski ciklus, hijerarhija upravljanja otpadom u pet koraka.

„Ova hijerarhija, uspostavljena EU Direktivom o otpadu, promoviše prevenciju otpada prije ponovne upotrebe, reciklaže i ponovnog iskorišćavanja, sa odlaganjem otpada kao posljednjom opcijom“, rekao je Brivio.

On je kazao da je, kada je u pitanju odlaganje otpada, praksa u EU da se samo ograničeni dio od ukupno 2,5 milijardi tona otpada koji se generiše u EU reciklira.

„Oko 1,6 milijardi tona otpada ne vraća se djelotvorno u evropsku ekonomiju, dok se procjenjuje da bi se dodatnih 600 miliona tona moglo reciklirati ili ponovo upotrijebiti“, precizirao je Brivio.

On je ocijenio da su značajna poboljšanja na dohvatu ruke kada je riječ o reciklaži opštinskog otpada, od kojeg se polovina i dalje spaljuje ili odvozi na deponije, kao i kada je riječ o ambalažnom otpadu i prevenciji otpada.

“Da bismo temeljno unaprijedili praksu upravljanja otpadom, Komisija je predložila zakonodavni paket iz ove oblasti, sa ambicioznim, ali ostvarljivim ciljevima, kojim se javnom i privatnom sektoru širom EU omogućava da razvije dugoročne investicione strategije sa fokusom na prevenciju, ponovnu upotrebu i reciklažu, i da izbjegne prekomjerno spaljivanje i odlaganje otpada na deponijama”, pojasnio je Brivio.

Tim paketom, kako je naveo, predlaže se povećanje reciklaže opštinskog otpada do 65 odsto, recikliranja ambalažnog otpada do 75 odsto sa posebnim ciljevima za različite kategorije pakovanja, i ograničavanje odlaganja opštinskog otpada na deponije na deset odsto do 2030, kao i zabrana odlaganja separatno prikupljenog otpada na deponije.

“Odvojeno prikupljanje bio-otpada je takođe uvedeno kako bi se obezbijedili kvalitetniji tokovi otpada za reciklažu”, dodao je Brivio.

On je pojasnio da u Direktivi o deponijama ne postoji izričita korelacija između veličine/kapaciteta deponije i broja stanovnika koje opslužuje određena deponija.

“Međutim, u određenim slučajevima, postoje izuzeci od nekih odredaba Direktive za takozvana “izolovana naselja”, odnosno naselja koja ili imaju mali broj stanovnika ili koja se nalaze na velikoj udaljenosti od većih urbanih aglomeracija”, pojašnjava Brivio.

On je istakao da je otpad resurs, i da je to jedan od temeljnih principa cirkularne ekonomije.

“Paketom o cirkularnoj ekonomiji koji je Komisija predložila krajem 2015. godine, predstavili smo ambiciozan katalog mjera kako bi došlo do ove tranzicije. Novi predlozi koji se tiču otpada dio su tog paketa čiji cilj je da se poveća procenat recikliranja”, kazao je Brivio.

Tekst je dio projekta "Jačanje kapaciteta za bolju životnu sredinu u Crnoj Gori" koji realizuje nevladina organizacija Green Home a koji se finansira od Evropske unije kroz predpristupnu IPA podršku.

The Project “Capacity Building for Better Environment in Montenegro” is funded by the European Union.

GREEN HOME
act green

ZELENA AKCIJA
FRIENDS OF THE EARTH CROATIA